

אלגברה לינארית הרחבת הסמכה (בן גוריון), סמטסטר ב' תש"פ

מבחן לדוגמה

מרצה: אחיה בר-און.
מתרגל: ד"ר דניס גלוקו.
אורך המבחן: 3 שעות.
חומר עזר: מחשבון פשוט בלבד.
הנחיות:

- יש לענות על כל 4 השאלות .
- השאלות לא מסודרות בהכרח לפי רמת קושי- מומלץ להתחיל עם שאלות שאתם יודעים לפתור.
- נמקו תשובתכם.

המלצה: הסתכלו על כל השאלות והתחילו עם השאלות שאתם יודעים לענות. חלקו את זמנכם בתבונה!

בהצלחה! 😊

(א) נתונה מערכת משוואות לינאריות (מעל \mathbb{R}) התלויה בפרמטר k .

$$\begin{cases} x_1 + kx_2 + x_3 - x_4 & = 1 \\ -kx_1 + (2 - 3k)x_2 - 2x_3 + (k + 1)x_4 & = -k \\ 3x_1 + 3kx_2 + (k^2 + 2)x_3 - 3x_4 & = 4 \end{cases}$$

i. קבעו לאילו ערכי k יש למערכת הבאה פתרון יחיד, אין פתרון, או אינסוף פתרונות. נמקו כל קביעה.
פתרון: נעביר את מערכת המשוואות למטריצה

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & k & 1 & -1 & 1 \\ -k & 2-3k & -2 & k+1 & -k \\ 3 & 3k & k^2+2 & -3 & 4 \end{array} \right)$$

שמייצגת אותה ונדרג

$$\begin{aligned} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & k & 1 & -1 & 1 \\ -k & 2-3k & -2 & k+1 & -k \\ 3 & 3k & k^2+2 & -3 & 4 \end{array} \right) & \xrightarrow{R_2 \leftarrow R_2 + kR_1} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & k & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 2-3k+k^2 & k-2 & 1 & 0 \\ 3 & 3k & k^2+2 & -3 & 4 \end{array} \right) \\ & \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 - 3R_1} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & k & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 2-3k+k^2 & k-2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & k^2-1 & 0 & 1 \end{array} \right) \\ & = \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & k & 1 & -1 & 1 \\ 0 & (k-2)(k-1) & k-2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & (k+1)(k-1) & 0 & 1 \end{array} \right) \end{aligned}$$

כעת,

אם $k \neq -1, 1, 2$ המערכת בצורה מדורגת, ללא שורת סתירה ועם משתנה חופשי (x_4) ולכן יהיה אינסוף פתרונות.

אם $k = 2$ נקבל את המערכת

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

שאחרי החלפת שורות 2 ו 3 היא

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 2 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 \end{array} \right)$$

שגם היא מדורגת, ללא שורת סתירה ועם משתנה חופשי (x_2) ולכן גם במקרה זה יהיה אינסוף פתרונות. אם $k = 1$ או $k = -1$ נקבל בשורה השלישית שורת סתירה ולכן במקרים אלו לא יהיה פתרון. לסיכום:

עבור $k = 1$ או $k = -1$ אין פתרון.

עבור כל k אחר יהיה אינסוף פתרונות.

(אין מקרה שיהיה בו פתרון יחיד).

ii. עבור $k = 0$, מצאו את כל הפתרונות למערכת הנתונה בשאלה.

פתרון: כיוון שדירוג לא משפיע על אוסף הפתרונות, נציב $k = 0$ במערכת המדורגת מסעיף קודם ונקבל את

המערכת:

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 2 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 1 \end{array} \right)$$

נמשיך לדרג אותה לצורה קנונית

$$\begin{aligned} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 2 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & 1 \end{array} \right) &\xrightarrow{R_3 \leftarrow -R_3} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 2 & -2 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \end{array} \right) \\ &\xrightarrow{R_2 \leftarrow \frac{1}{2}R_2} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & -1 & 0.5 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \end{array} \right) \\ &\xrightarrow{R_2 \leftarrow R_2 + R_3} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 1 & -1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0.5 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \end{array} \right) \\ &\xrightarrow{R_1 \leftarrow R_1 - R_3} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & -1 & 2 \\ 0 & 1 & 0 & 0.5 & -1 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & -1 \end{array} \right) \end{aligned}$$

כעת, $x_4 = t$ משתנה חופשי ואז:

משורה שלישית נקבל כי $x_3 + 0t = -1$ כלומר $x_3 = -1$

משורה שניה נקבל כי $x_2 + 0.5t = -1$ כלומר $x_2 = -1 - 0.5t$

משורה ראשונה נקבל כי $x_1 - t = 2$ כלומר $x_1 = 2 + t$

לכן קבוצת כל הפתרונות היא

$$\left\{ \left(\begin{array}{c} 2+t \\ -1-0.5t \\ -1 \\ t \end{array} \right) \mid t \in \mathbb{R} \right\} = \left(\begin{array}{c} 2 \\ -1 \\ -1 \\ 0 \end{array} \right) + \text{span} \left\{ \left(\begin{array}{c} 1 \\ -0.5 \\ 0 \\ 1 \end{array} \right) \right\}$$

(ב) יהא $V = \mathbb{R}^{2 \times 2}$ ויהיו W_1, W_2, W_3 ת"מ. הוכיחו/הפריכו:

i. מתקיים $W_1 \cap (W_2 + W_3) \subseteq (W_1 \cap W_2) + (W_1 \cap W_3)$.

פתרון: הפרכה:

$$W_1 = \left\{ \left(\begin{array}{cc} a & a \\ 0 & 0 \end{array} \right) \mid a \in \mathbb{R} \right\}, W_2 = \left\{ \left(\begin{array}{cc} a & 0 \\ 0 & 0 \end{array} \right) \mid a \in \mathbb{R} \right\}, W_3 = \left\{ \left(\begin{array}{cc} 0 & b \\ 0 & 0 \end{array} \right) \mid b \in \mathbb{R} \right\}$$

מקימות כי $W_1 \cap W_2 = \left\{ \left(\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{array} \right) \right\}$, $W_1 \cap W_3 = \left\{ \left(\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{array} \right) \right\}$ אזי

$A \in W_1$ ולכן $A_{1,1} = A_{1,2} = 0$ ומכיון ש $A \in W_2$ אזי $A_{1,2} = 0$ ולכן $A_{1,1} = A_{1,2} = A_{2,1} = 0, A_{2,2} = 0$ ולכן $A \in W_1 \cap W_2 = W_1 \cap W_3 = \left\{ \left(\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{array} \right) \right\}$. מכאן ש

$$(W_1 \cap W_2) + (W_1 \cap W_3) = \left\{ \left(\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{array} \right) \right\} + \left\{ \left(\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{array} \right) \right\} = \left\{ \left(\begin{array}{cc} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{array} \right) \right\}$$

. מצד שני

$$\left(\begin{array}{cc} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{array} \right) = \left(\begin{array}{cc} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{array} \right) + \left(\begin{array}{cc} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{array} \right) \in W_2 + W_3$$

(שהרי $\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \in W_3$, $\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \in W_2$, וגם $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \in W_1$ ולכן $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \in W_1 \cap (W_2 + W_3)$ ומכאן שההכלה אינה נכונה.

ii. מתקיים $W_1 \cap (W_2 + W_3) \supseteq (W_1 \cap W_2) + (W_1 \cap W_3)$.

פתרון: הוכחה: יהא $v \in (W_1 \cap W_2) + (W_1 \cap W_3)$ ונראה כי $v \in W_1 \cap (W_2 + W_3)$. כיון ש $v \in (W_1 \cap W_2) + (W_1 \cap W_3)$ קיימים $w \in (W_1 \cap W_2), u \in (W_1 \cap W_3)$ כך ש $v = w + u$. מכיון ש $w \in W_1, u \in W_1$ נקבל כי

$$v = w + u$$

גם ב W_1 (כי יש סגירות לחיבור וקטורים במרחבים וקטורים). בנוסף $w \in W_2, u \in W_3$ ולכן $v = w + u \in W_2 + W_3$. בסה"כ קיבלנו כי $v \in W_1 \cap (W_2 + W_3)$ כנדרש.

2. נגדיר את המטריצה $A = \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & a \end{pmatrix} \in \mathbb{R}^{3 \times 3}$ בתלויה בפרמטר a .

(א) עבור אילו ערכי a המטריצה הפיכה
פתרון: נדרג

$$\begin{aligned} \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & a \end{pmatrix} &\xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_3} \begin{pmatrix} 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & a \\ a & 1 & 1 \end{pmatrix} \\ &\xrightarrow{\substack{R_2 \leftarrow R_2 - R_1 \\ R_3 \leftarrow R_3 - aR_1}} \begin{pmatrix} 1 & a & 1 \\ 0 & 1-a & a-1 \\ 0 & 1-a^2 & 1-a \end{pmatrix} \\ &\xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 - (1+a)R_2} \begin{pmatrix} 1 & a & 1 \\ 0 & 1-a & a-1 \\ 0 & 0 & 1-a-(1+a)(a-1) \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} 1 & a & 1 \\ 0 & 1-a & a-1 \\ 0 & 0 & (1-a)(a+2) \end{pmatrix} \end{aligned}$$

אם $a \neq 1, -2$ האגענו למטריצה מדורגת ללא שורת אפסים ולכן המטריצה הפיכה. אחרת, אם $a = 1$ או $a = -2$ אזי נקבל שורת אפסים ואז המטריצה אינה הפיכה.

(ב) עבור איזה ערך a (אם בכלל) מתקיים כי

$$A^{-1} = \frac{1}{2} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix}$$

עבור ערך זה, קבעו האם A^2 הפיכה ואם כן, מצאו את ההופכית של A^2 .
פתרון: אם קיים ערך a כזה אזי $A^{-1}A = I$ ולכן

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} a & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

ובפרט המיקום 1, 1 שווה בשתי המטריצות. כלומר, $\frac{1}{2}(-1 \cdot a + 1 \cdot 1 + 1 \cdot 1) = 1$, שזה השיויון $\frac{1}{2}(2 - a) = 1$ ולכן $a = 0$ נציב $a = 0$ ונקבל שאכן

$$\frac{1}{2} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

ולכן התשובה היא $a = 0$. כעת כיוון ש A הפיכה אזי A^2 גם הפיכה (כמכפלה של הפיכות) ומתקיים כי ההופכית של A^2 היא $A^{-1} \cdot A^{-1}$ (כמו שראינו בהרצאה) ובחישוב ישיר נקבל כי ההופכית של A^2 היא

$$\begin{aligned} A^{-1} \cdot A^{-1} &= \frac{1}{2} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix} \frac{1}{2} \begin{pmatrix} -1 & 1 & 1 \\ 1 & -1 & 1 \\ 1 & 1 & -1 \end{pmatrix} \\ &= \frac{1}{4} \begin{pmatrix} 3 & -1 & -1 \\ -1 & 3 & -1 \\ -1 & -1 & 3 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

3.

(א) מצאו לאילו ערכי $a \in \mathbb{R}$ מתקיים כי $\left(\begin{matrix} a^2 \\ a \\ 2-a \end{matrix} \right) \in \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 4 \\ 5 \\ 6 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 7 \\ 8 \\ 9 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 5 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ **פתרון:** שאלה שקולה: מתי קיימים סקלרים $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ כך ש

$$\begin{pmatrix} a^2 \\ a \\ 2-a \end{pmatrix} = \alpha_1 \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{pmatrix} + \alpha_2 \begin{pmatrix} 4 \\ 5 \\ 6 \end{pmatrix} + \alpha_3 \begin{pmatrix} 7 \\ 8 \\ 9 \end{pmatrix} + \alpha_4 \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 5 \end{pmatrix} + \alpha_5 \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

שזה שקול לבדוק מתי יש פתרון למערכת $\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 4 & 7 & -1 & 2 & a^2 \\ 2 & 5 & 8 & 2 & 1 & a \\ 3 & 6 & 9 & 5 & 0 & 2-a \end{array} \right)$. נדרג את המערכת ונגיע לתשובה:

$$\begin{aligned} \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 4 & 7 & -1 & 2 & a^2 \\ 2 & 5 & 8 & 2 & 1 & a \\ 3 & 6 & 9 & 5 & 0 & 2-a \end{array} \right) &\xrightarrow[\begin{array}{l} R_2 \leftarrow R_2 - 2R_1 \\ R_3 \leftarrow R_3 - 3R_1 \end{array}]{R_2 \leftarrow R_2 - 2R_1} \left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 4 & 7 & -1 & 2 & a^2 \\ 0 & -3 & -6 & 4 & -3 & a - 2a^2 \\ 0 & -6 & -12 & 8 & -6 & 2 - a - 3a^2 \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 - 2R_2} \\ &\left(\begin{array}{ccccc|c} 1 & 4 & 7 & -1 & 2 & a^2 \\ 0 & -3 & -6 & 4 & -3 & a - 2a^2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 2 - a - 3a^2 - 2(a - 2a^2) \end{array} \right) \end{aligned}$$

ולכן יש פתרון למערכת אמ"מ $0 = 2 - a - 3a^2 - 2(a - 2a^2) = (a - 1)(a - 2)$ אמ"מ $a^2 - 3a + 2 = 0$ אמ"מ $a = 1, 2$.

(ב) יהא V מ"ו ויהיו $\{v_1, v_2, v_3, v_4\}$ קבוצה וקטורים שפורשים את V . הוכיחו/הפריכו:

i. הקבוצה $\{2v_1, v_1 + v_2, v_1 + v_3, v_1 + v_4\}$ פורשת את V גם כן.

פתרון: הוכחה: יהא $v \in V$ וצריך להוכיח כי קיימים סקלרים $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ כך ש $v = \alpha_1(2v_1) + \alpha_2(v_1 + v_2) + \alpha_3(v_1 + v_3) + \alpha_4(v_1 + v_4)$ בסידור מחדש של אגף ימין נקבל כי

$$v = (2\alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 + \alpha_4)v_1 + \alpha_2 v_2 + \alpha_3 v_3 + \alpha_4 v_4$$

ושוב, המטרה היא למצוא $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ המקיימים שיוויון זה. כיוון שנתון כי $\{v_1, v_2, v_3, v_4\}$ פורשים את V אזי קיימים סקלרים $\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4$ כך ש $v = \beta_1(v_1) + \beta_2(v_2) + \beta_3(v_3) + \beta_4(v_4)$. נרצה למצוא $\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4$ ע"י השוואת

$$\begin{cases} 2\alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 + \alpha_4 &= \beta_1 \\ \alpha_2 &= \beta_2 \\ \alpha_3 &= \beta_3 \\ \alpha_4 &= \beta_4 \end{cases}$$

שזוהי מערכת משוואות עם 4 משוואות ו 4 נעלמים $(\alpha_1, \alpha_2, \alpha_3, \alpha_4)$. נדרג את המטריצה שמייצת מערכת זו

$$\left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 1 & 1 & 1 & \beta_1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & \beta_2 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & \beta_3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \beta_4 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_1 \leftarrow R_1 - R_2 \\ R_1 \leftarrow R_1 - R_3 \\ R_1 \leftarrow R_1 - R_4}} \left(\begin{array}{cccc|c} 2 & 0 & 0 & 0 & \beta_1 - \beta_2 - \beta_3 - \beta_4 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & \beta_2 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & \beta_3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \beta_4 \end{array} \right) \xrightarrow{R_1 \leftarrow \frac{1}{2}R_1} \left(\begin{array}{cccc|c} 1 & 0 & 0 & 0 & \frac{\beta_1 - \beta_2 - \beta_3 - \beta_4}{2} \\ 0 & 1 & 0 & 0 & \beta_2 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & \beta_3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & \beta_4 \end{array} \right)$$

ונקבל כי יש פתרון שהוא $\alpha_1 = \frac{\beta_1 - \beta_2 - \beta_3 - \beta_4}{2}$, $\alpha_2 = \beta_2$, $\alpha_3 = \beta_3$, $\alpha_4 = \beta_4$ כנדרש.

ii. אם $\dim V \leq 2$ אז $\text{span}\{v_1, v_2\} = \text{span}\{v_3, v_4\}$.

פתרון: הוכחה: אם $\text{span}\{v_1, v_2\} = \text{span}\{v_3, v_4\}$ נקבל כי $v_1, v_2 \in \text{span}\{v_3, v_4\}$ (שהרי $v_1, v_2 \in \text{span}\{v_1, v_2\}$ ומכאן ש $\text{span}\{v_1, v_2\} = \text{span}\{v_3, v_4\}$)

$$\text{span}\{v_3, v_4\} = \text{span}\{v_1, v_2, v_3, v_4\}$$

(לפי מה שראינו בהרצאה: אם וקטור תלוי לינארית באחרים אזי ה span איתו או בלעדיו - שווה). כיוון ש $V = \text{span}\{v_1, v_2, v_3, v_4\}$ נקבל כי $\{v_3, v_4\}$ קבוצה פורשת של V ולכן $\dim V \leq 2$ (שהרי אפשר לצמצם את $\{v_3, v_4\}$ לבסיס של V).

.4

(א) יהיו

$$W_1 = \{p(x) \in \mathbb{R}_2[x] \mid p(0) = 0\}, W_2 = \text{span}\{3 + 2x - x^2, 1 + 3x\}$$

שני תתי מרחבים של $\mathbb{R}_2[x]$.

i. הציגו את W_2 ע"י משוואות.

פתרון: נבדוק מתי פולינומים כללי $a + bx + cx^2$ שייך ל W_2 . זה קורה אמ"מ קיימים סקלרים α_1, α_2 כך ש

$$\alpha_1(3 + 2x - x^2) + \alpha_2(1 + 3x) = a + bx + cx^2$$

שבסידור אגף שמאל

$$(3\alpha_1 + \alpha_2) + (2\alpha_1 + 3\alpha_2)x + (-\alpha_1)x^2 = a + bx + cx^2$$

שזה שקול (ע"י השוואת מקדמים) לכך שלמערכת

$$\begin{cases} 3\alpha_1 + \alpha_2 &= a \\ 2\alpha_1 + 3\alpha_2 &= b \\ -\alpha_1 &= c \end{cases}$$

יש פתרון (כאשר המשתנים הם α_1, α_2). נדרג את המטריצה שמייצת את המערכת ונבדוק מתי אין שורת סתירה:

$$\left(\begin{array}{cc|c} 3 & 1 & a \\ 2 & 3 & b \\ -1 & 0 & c \end{array} \right) \xrightarrow{R_1 \leftrightarrow R_3} \left(\begin{array}{cc|c} -1 & 0 & c \\ 2 & 3 & b \\ 3 & 1 & a \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_2 \leftarrow R_2 + 2R_1 \\ R_3 \leftarrow R_3 + 3R_1}} \left(\begin{array}{cc|c} -1 & 0 & c \\ 0 & 3 & b + 2c \\ 0 & 1 & a + 3c \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 - \frac{1}{3}R_2} \left(\begin{array}{cc|c} -1 & 0 & c \\ 0 & 3 & b + 2c \\ 0 & 0 & a + 3c - \frac{1}{3}(b + 2c) \end{array} \right)$$

ולכן למערכת יש פתרון אמ"מ $a + 3c - \frac{1}{3}(b + 2c) = 0$ כלומר $a - \frac{1}{3}b + \frac{7}{3}c = 0$. לסיכום

$$W_2 = \text{span} \{3 + 2x - x^2, 1 + 3x\} = \left\{ a + bx + cx^2 \in \mathbb{R}_2[x] \mid a - \frac{1}{3}b + \frac{7}{3}c = 0 \right\}$$

ii. מצאו בסיס ל $W_1 \cap W_2$ ומצאו את המימד של $W_1 + W_2$.
פתרון: נתחיל עם החיתוך: כיוון שפולינום $p(x) = a + bx + cx^2 \in W_1$ אמ"מ $p(0) = a = 0$ נוכל לחשב את החיתוך ע"י

$$W_1 \cap W_2 = \text{span} \{3 + 2x - x^2, 1 + 3x\} = \left\{ a + bx + cx^2 \in \mathbb{R}_2[x] \mid \begin{array}{l} a = 0 \\ a - \frac{1}{3}b + \frac{7}{3}c = 0 \end{array} \right\}$$

(פשוט כל הפולינומים שמקיימים את המשוואות של W_1 וגם של W_2). נפתור את המערכת ע"י דירוג

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & -\frac{1}{3} & \frac{7}{3} & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{R_2 \leftarrow R_2 - R_1} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -\frac{1}{3} & \frac{7}{3} & 0 \end{array} \right) \xrightarrow{R_2 \leftarrow -3R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -7 & 0 \end{array} \right)$$

שיש לה משתנה חופשי (השלישי) שנסמנו ב t ונקבל מהמשוואה השניה כי $b - 7t = 0$ כלומר $b = 7t$ ומהמשוואה הראשונה נקבל $a = 0$ ולכן התשובה הסופית היא

$$W_1 \cap W_2 = \{0 + 7t \cdot x + t \cdot x^2 \mid t \in \mathbb{R}\} = \text{span} \{7x + x^2\}$$

ו $\{7x + x^2\}$ בסיס לחיתוך $W_1 \cap W_2$. מתקיים כי $\{3 + 2x - x^2, 1 + 3x\}$ בת"ל (אחד לא כפולה של השני. זה הבדיקה בשני פולינום) והם פורשים את W_2 ולכן הם בסיס ל W_2 ומכאן ש $\dim W_2 = 2$. בנוסף,

$$W_1 = \{p(x) \in \mathbb{R}_2[x] \mid p(0) = 0\} = \{a + bx + cx^2 \in \mathbb{R}_2[x] \mid a = 0\}$$

שמוצג ע"י מערכת משוואות המורכבת ממשוואה אחת - $(1 \ 0 \ 0 \mid 0)$ שיש לה שני משתנים חופשיים ולכן $\dim W_1 = 2$. כעת לפי משפט המימדים

$$\dim(W_1 + W_2) = \dim W_1 + \dim W_2 - \dim(W_1 \cap W_2) = 2 + 2 - 1 = 3$$

(ב) (בנוסף) יהא V מ"ו ויהיו $L_1 = v_1 + W_1, L_2 = v_2 + W_2$ שני ישרים שונים שנחתכים (כלומר $L_1 \cap L_2 \neq \emptyset$). הוכיחו:

i. הוכיחו כי קיים $v \in V$ כך ש $L_1 \cap L_2 = v + (W_1 \cap W_2)$

פתרון: כיוון שקיים $v \in L_1 \cap L_2$ אזי $v \in L_1$ וגם $v \in L_2$ ולכן $L_1 = v + W_1$ וגם $L_2 = v + W_2$.

טענה: $L_1 \cap L_2 = v + (W_1 \cap W_2)$.

הוכחה: נוכיח בהכלה דו-כיוונית.

(\subseteq) יהא $u \in L_1 \cap L_2$ אזי קיימים $w_1 \in W_1$ ו $w_2 \in W_2$ כך ש

$$u = v + w_1, u = v + w_2$$

ומהשוואת $v + w_1 = v + w_2$ נקבל כי $w_1 = w_2$ ובפרט $w_1 \in W_1 \cap W_2$ ולכן $u = v + w_1 \in v + (W_1 \cap W_2)$ (\supseteq) יהא $u \in v + (W_1 \cap W_2)$ אזי קיים $w \in W_1 \cap W_2$ כך ש $u = v + w$. כיוון ש $w \in W_1$ נקבל כי $u = v + w \in v + W_1 = L_1$ וכיוון ש $w \in W_2$ נקבל כי $u = v + w \in v + W_2 = L_2$. מכאן ש $u \in L_1 \cap L_2$.

ii. $\dim(W_1 + W_2) = 2$

פתרון: מכיוון ש $L_1 \cap L_2 = v + (W_1 \cap W_2)$ נקבל, לפי הגדרה כי $\dim L_1 \cap L_2 = \dim W_1 \cap W_2$. כיוון ש $L_1 \neq L_2$ נקבל כי $W_1 \neq W_2$ (שהרי ראינו בסעיף הקודם כי $L_1 = v + W_1, L_2 = v + W_2$). כעת נסמן

$$W_1 = \text{span} \{w_1\}, W_2 = \text{span} \{w_2\}$$

ונקבל כי

$$W_1 + W_2 = \text{span}\{w_1\} + \text{span}\{w_2\} = \text{span}\{w_1, w_2\}$$

ולכן $\dim(W_1 + W_2) \leq 2$. כיוון ש $W_1 \subseteq W_1 + W_2$ נקבל כי $1 \leq \dim(W_1 + W_2)$ ולא יתכן כי $\dim(W_1 + W_2) = 1$ כי אחרת $W_1, W_2 \subseteq W_1 + W_2$ מאותו מימד ולכן $W_1 = W_1 + W_2 = W_2$ בסתירה לכך ש $W_1 \neq W_2$. מכאן שמתקיים כי $\dim(W_1 + W_2) = 2$.

iii. קיים מישור L כך ש $L_1, L_2 \subseteq L$

פתרון: ראינו כי $L_1 = v + W_1, L_2 = v + W_2$ ולכן $L_1, L_2 \subseteq v + (W_1 + W_2)$ וראינו כי $\dim(W_1 + W_2) = 2$ ולכן $L = v + (W_1 + W_2)$ הוא מישור שמקיים $L_1, L_2 \subseteq L$.

iv. אם L' מישור כך ש $L_1, L_2 \subseteq L'$ אז $L = L'$

פתרון: נשתמש בסימונים ממוקדם $L_1 = v + W_1, L_2 = v + W_2$ ונוכיח את הטענה: אם $L' = v' + W'$ מישור המקיים $L_1, L_2 \subseteq L'$ אזי בפרט $v \in L'$ (כי $v \in L_1$) ולכן

$$L' = v + W'$$

(כפי שראינו בהרצאה) ומכאן ש $W_1, W_2 \subseteq W'$ (כי $v + W_1, v + W_2 \subseteq v + W'$) ולכן

$$W_1 + W_2 \subseteq W'$$

ומכיוון שהם מאותו מימד ($\dim L' = \dim W' = 2$) וראינו כי $\dim(W_1 + W_2) = 2$ נקבל כי הם שווים. כלומר $W' = W_1 + W_2$ וקיבלנו ש

$$L' = v' + W' = v + (W_1 + W_2) = L$$

כנדרש.

(במילים: שני ישרים שנחתכים - קובעים מישור יחיד).